

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Előfizetési ár 1 évre 8 pengő.
Postatakarékpénztári csekkszám: 43.916.

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ: URAY SÁNDOR.

M E G Ű J U L Á S

104. zsolt. 30. vers.

Amikor egy nemzet élet-halálharcát vívja, akkor a nemzet minden egyes tagjának felelnie kell arra a kérdésre, hogy Istennel, vagy Isten nélkül akarja-e a győzelmet kivívni. A világháború második és harmadik esztendejében megrendítő látvány volt a frontról hazatérő hívők számára az egyházi élet hanyatlása, a templomok megüresedése, a csüggettség sokféle megnyilatkozása. A legfelségesebb összeköttetés az, amikor Istennel lépünk szövetségre és jaj a nemzetnek, ha elereszti az örök Szeretet áldó és megszentelő kezét. Láttuk, hogy mit jelentett ez. Halált és pusztulást hozott. Most is dül a harc. Még szörnyűbb méreteket, mint a nem messze múltban. Fent a levegő-égen repülők ezrei viaskodnak. Lent a verítékező földön milliós seregek küzdelmében hull a vér a földi rögre. Viharzó tengereken hajóóriások néznek farkasszemet egymással. Tengerek mélyén a halál leselkedik, ádáz csatára készen. Nincs pihenés. Hare... hare... hare mindenütt. Égen és a földön. A természeti világban sincs másként. Előttünk vívja harcát a tél és a tavasz. Május van. Befűtött szobában várjuk a tavasz érkezését. Várjuk, hogy tavaszi szellő suhanjon végig a tájon. Várjuk, hogy tavaszi nap ragyogja be házainkat és földjeinket. Várjuk, hogy megteljen dallal a természet. Mindenfelől hangzik a kérdés: Hát nem lesz tavasz? Hát nem lesz megújulás? Az Úr azonban elhozza a tavaszt.

Pünkösdhöz készülődünk. A pünkösdi ünnepet várjuk. Lelki ébredés után sóhajtozunk. Megújulás után vágyakozunk. Hősies lelkeket kérünk, mert győzni akarunk a világmérföldközben. Milyen nagyszerű biztatás a zsoltár szava: *Kibocsátod a te lelkedet, megújulnak és újjá teszed a földnek színét.* De jaj nekünk, ha csak pünkösdi két napján imádkozunk az Isten Lelkének kiadásáért. Jaj nekünk, ha minden napon nem száll szívünk mélyéből az imádság: *Jövel Szent Lélek Úr Isten.* Jaj nekünk, ha naponként nem nem érezzük, hogy mindazt a hidegséget, amit a gyűlölet, önzés, gőg, gonoszság és a bűnök százféléje jelent, emberi erővel akarjuk legyőzni és nem ama mennyei szent tüzével. Akkor nem újul meg a

földnek színe. Az ilyen szörnyű élet-halálharcban a nemzet minden egyes tagjának éreznie kell, hogy Isten Lelke nélkül nyomorultak vagyunk. Ez a Lélek, ama mennyei szent tűz, úzi el a sötét éjszakát. Ez a Lélek változtatja meg a földnek színét. Imádkozók százezreit kérjük az Úrtól. Ez a legnagyobb-szerű kapcsolat a földön. Ez a hősiesség forrása. Lelki-ébredést kérünk. Minden ébredés a mi Urunk Jézus Krisztust magasztalta fel a hívők lelke előtt, akik hozsánnázva zengték: *És mi elhittük és megismertük, hogy te vagy a Krisztus, az élő Istennek Fia.* Ma is egy ilyen nagy, áldott pünkösdi ébredésért imádkozunk, mert győzni akarunk. Bizonyágtéveket kérünk az Úrtól. Százerek és milliók bizonyágtéveise hatalmas erő. Pünkösdre vágyunk, amely kiemel a hétköznapi-ságból és ünnepi öröme hangol; amely azt érezteti velünk, hogy Istennel és mindig csak Istennel járva győzelmesek leszünk. Amikor az Úr felvitetik a mennybe, a tanítványi kis sereg imádván őt, nagy örömmel tére vissza Jeruzsálembe és mindenkor a templomban valának, dícsérvén és áldván az Istent. Ez az igazi pünkösdi készüllet. Így lesz a pünkösdben benne a karácsony szent öröme, a húsvét diadalma és így lesz a miénk a győzelem, amikor az Úr szeretete által megújul a földnek színe és megújul mindenestől fogva a mi életünk.

Böszörményi Jenő.

Az embernek egész érdeme abban áll, ha minden remény-ségét abba helyezi, ki az egész embert üdvözíti. Kálvin.

Minden nyomorúságok között legnagyobb az isteni gondviselés nem ismerése s viszont a legnagyobb boldogság annak ismeretében áll. Kálvin.

Istent nem tudjuk felfogni, mert nagyságához képest erőnk elégtelen, illő, hogy munkáit vizsgáljuk és az ő jósága által felüldülünk. Augustinus.

A szeretet az ismeretét akként követi, hogy Istent soha senki tökéletesen szeretni nem képes, ha előbb az ő jóvoltát teljesen meg nem ismerte. Augustinus.

A boldog élet végső célja az, hogy Isten szeressen minket. Kálvin.

A Tiszántúli Református Egyházkerület jövője

Írta: Makkai Sándor.

(Folytatás és vége)

A Kollégium.

Sokaknak féltő gondját képezi az egyházkerület jövőjével kapcsolatosan a debreceni Kollégium jövője is. De én a magam részéről szükségesnek sem tartom hosszabban fejtegetni ezt a kérdést, mert azt hiszem, teljesen világos és magától értetődő dolog, hogy a Kollégium továbbra is és örökre közös kincse marad az egész tiszántúli reformátusságnak s fenntartásában az eddigi módokon és a mindenkor szükséges mértékben fogja kivenni a részét ennek a területnek minden egyes lelke és valamennyi tényezője.

Természetes az, hogy több, már szépen bevált közös intézmény példája szerint, a több fenntartó egyházkerület gondoskodna közös kormányzati és igazgatási szervek létesítéséről a Kollégium számára. Mindenesetre úgy gondolom, hogy a Kollégium életének jövőbeli szabályozása és biztosítása volna az egyházkerület felosztása esetén a legelső közt elintézendő feladatok egyike.

Lelkészképzés és képesítés.

Hasonlóképpen egységesen fenntartandónak kell itélnünk az új egyházkerületek részéről a lelkészkepzőintézetet is. Új theologiai főiskolák felállításához nemcsak a megosztott erők volnának elégtelenek, de ezen a területen ilyenek létesítését a debreceni tudományegyetem református hittudományi fakultásának működése is feleslegessé teszi, melyhez viszont hozzátartozik a mai lelkészkepzőintézet összeműködő munkája is. Ezentúl történelmi vétek is volna ilyesmire gondolni akkor, mikor a magyarországi református egyház a fentiekén kívül még négy theologiai akadémiát tart fenn a leendő lelkészi nemzedék kiképzésére. Talán megint eljön az az idő, mikor mind elvi, mind gyakorlati szempontból sokkal inkább az kell, hogy képezze az illetékesek megfontolásának tárgyát, hogy miképpen lehessen a lelkészkepzést egységesebben és gazdaságosabban megoldani. Bizonyos az is, hogy a közös lelkészkepzés a legerősebb kapocs maradna az új egyházkerületek között, erre pedig a jövőben, mint a szellemi egység kötelekére, mindennél nagyobb szükségünk lesz.

A közös lelkészkepzés intézményes végzésével kapcsolatban fognak felmerülni kormányzati, igazgatási, fenntartási és nevelési kérdések, azonban ezeknek megoldása, egyetértő testvéri indulat és szellem könnyen elvégezhető dolga lesz.

Közelebbi megtárgyalást és világos elhatárolást fog igényelni a lelkészkepzés és a vele kapcsolatos teendőik ügyköre, mivel az az egyes egyházkerületek külön jog- és hatáskörébe tartozik. Erről azonban ez alkalommal felesleges beszélnünk, mert a majd kialakult új egyházkerületek a törvény világos rendelkezései szerint természetesen fogják ezt a kérdést elintézni.

Iskolaügy.

Az egyházkerület iskolafenntartó és nevelő munkájában döntő fontossággal bírnak a népiskolák.

Ezeknek a helyzetük ma sok szempontból aggályos. Az 1940—41. évi egyházkerületi népiskolai jelentés felpanaszolja, hogy a Tiszántúl népe művelődés szempontjából el van hanyagolva, amit mutat az is, hogy az új népiskolai törvény által előírt VII—VIII. osztályokat tanító- és tanteremhiány miatt nem lehet felállítani. Az államnak magyar nemzeti szempontból itt volna a legnagyobb és legsürgősebb feladata, hogy a tantermek építéséhez segítségül siessen, mert egyébként az a helyzet áll elő, hogy a gyermekben leggazdagabb és legmagyarabb nép marad magasabb oktatás és nevelés nélkül.

A kimutatásból látjuk, hogy iskolát 346 egyházközség tart fenn, 83 egyházközségben nincs református iskola. Az összes tanköteleseket befogadó épület csak 217 helyen van. Az 1443 tanterem közül 559-ben 60—80, 106-ban 80—100 és 18-ban 100-on felüli a tanulók létszáma. 112 tanterem nem megfelelő. A 136,504 népiskolai tanköteles közül csak 88,368 jár református iskolába, a 46,886 továbbképzős tanköteles közül pedig mindössze 9075.

Az iskolák területi megoszlását tekintve, a nagy többség, 218 az egyházkerület felső vidékére esik. A középső vidéken 92, az alsón 36 van. Tanterem és tanulói létszám szempontjából nagyon különböznek. A felső vidék 218 iskolájára 512, míg a középső vidék 92 iskolájára 742 tanító jut, az alsó vidék 26 iskolájára pedig 257.

A népiskolai munka terén az egyházkerület felosztásától feltétlenül javulást és gyarapodást várhatunk. Több egyházkerület vezetősége a maga kerületének sajátos és nemzeti szempontból fontos szükségleteire eredményesebben hívhatja fel az állam figyelmét s segítségét nagyobb mértékben nyerheti meg. A szervezettebb és tömörítettebb munka eredményesebben hathat arra, hogy az iskolák szaporításával és bővítésével a református tankötelesek nagyobb tömege kerüljön egyházi nevelés alá. — A kisebb egyházkerületekben meg lehet majd valósítani az iskolai és gyermekmissziói munka nagyfontosságú összekapcsolását, melytől a református iskola megújulását, a misszionáriusok pedig gyülekezetnevelő átalakulását várjuk.

A közép- és középfokú iskolák ügye, meglévő problémáikon túl, az egyházkerület felosztása esetén sem menne keresztül lényeges változáson, mert ezeknek az iskoláknak fenntartási kérdései nem függenek szorosabban az egyházkerülettől, felügyeletük és irányításuk pedig csak nyerhet azáltal, ha kisebb egyházkerületi kötelek mélyrehatóbb és gyakoribb számontartása alá kerülnek.

A felosztás terve.

A kifejtettek alapján a tiszántúli egyházkerület jövőjének útját a több önálló, de szoros testvéri együttműködésben maradó egyházkerületek osztlásában látom. Ennek helyes keresztülvételétől elsősorban a tiszántúli reformátusság, azután pedig az egész magyarországi református egyház megerősödése, belső értékében való meggyarapodása remélhető. Ebből a kifelé

irányuló közös erő kifejtés terén is öntudatosabb és hatékonyabb összefogás származhatik. Mindez természetesen azon a meggyőződésen alapszik, hogy jövőnk a gyülekezeti élet belső megújulásán és az életteljes, hívő gyülekezetek testvéri közösségén fordul meg.

Éppen ezért magára a felosztási tervre vonatkozólag, az összes adatok egybevetésével, a magam részéről a három egyházkerületre való felosztást tartom a leghelyesebbnek és a legcélravezetőbbnek. A lélekszám, a terület, a földrajzi elhelyezkedés, a gyülekezetek arányai és típusai, a felekezeti és nemzeti szempontok, a belső pásztori és missziói feladatok egyaránt arra mutatnak, hogy három egység keretében lehet legjobban biztosítani a jól kormányzott és igazgatott, közvetlenül és állandóan ismert gyülekezetek életének egészséges, gyümölcsöző voltát.

Egy ilyen, hármas felosztási terv szerint — Dienes József püspöki fogalmazó tervrajza* és adatai alapján —, a mai egyházkerület a következő önálló részekre, új egyházkerületekre tagolódnék:

I. Tiszai felső egyházkerület.

Magában foglalná a máramaros-ugocsi, beregi, felsőszabolcsi, közép-szabolcsi, szatmári, nagykarolyi és nagybányai hét egyházmegyét. Nagyobb központjai volnának: Máramarossziget, Nagyszőlős, Munkács, Beregszász, Nyíregyháza, Szatmárnémeti. Az egyházközségek száma 331. A lélekszám 340,730. Az egyes egyházmegyékre 33—64 egyházközség jut. 500 lelken aluli egyházközség 94, 1000 lelken aluli 126, 1000—2000 közötti 80, 2000—3000 közötti 15, 3000—5000 közötti 13, 5000—10,000 közötti 3. A népiskolák száma 218, a közép- és középfokú iskoláké 7, éspedig: 2 fiúgimnázium, 1 leánygimnázium, 2 tanítónőképző, 2 polgári leányiskola.

II. Debreceni egyházkerület.

Magában foglalná az alsószabolcs-hajdúvidéki, debreceni, érmelléki, bihari és felsőhevesnagykunsági, valamint a debreceni egyházközségből alakítandó, összesen hat egyházmegyét. Központja: Debrecen. Az egyházközségek száma 148. A lélekszám 485,763. Az egyes egyházmegyékre 16—42 egyházközség esik. 500 lelken aluli egyházközség 12, 1000 lelken aluli 37, 1000—2000 közötti 42, 2000—3000 közötti 23, 3000—5000 közötti 14, 5000—10,000 közötti 11, 10,000—20,000 közötti 7, 20,000 lelken felüli 2, ezek közül Debrecen 80,000 lelkes. A népiskolák száma 92, a közép- és középfokú iskoláké 13, éspedig: 5 fiúgimnázium, 1 leánygimnázium, 1 tanítónőképző, 1 polgári fiú- és 4 polgári leányiskola.

III. Tiszai alsó egyházkerület.

Magában foglalná az alsóhevesnagykunsági, békéshatvani és nagyszalontai három egyházmegyét. Számításba kell venni azonban a még elszakított területen remélhetőleg alakítandó két-három egyházmegyét. Nagyobb központjai: Hódmezővásárhely, Szeged, Makó, Gyula. Az elszakított területen: Arad, Temesvár, Lugos, Nagybecskerek. Az egyházközségek száma jelenleg 62. A lélekszám 308,243. A még elszakított

* Ez a térkép a Makkai Sándor dolgozatából készített különnyomatban jelenik meg, melyet a Püspök előszava fog bevezetni.

területen van 84 egyházközség, 105,871 lélekkel. Ezzel együtt tehát 146 egyházközségre és 414,114 lélekre kell számítanunk. A jelenlegi három egyházmegyében az egyházközségek száma 14—16—32. 500 lelken aluli egyházközség van 1, 1000 lelken aluli 10, 1000—2000 közötti 18, 2000—3000 közötti 9, 3000—5000 közötti 5, 5000—10,000 közötti 12, 10,000—20,000 közötti 5, 20,000 lelken felül 2. A népiskolák száma 36, a közép- és középfokú iskoláké 6, éspedig: 4 fiúgimnázium, 1 leánygimnázium, 1 polgári fiúiskola.

A tiszántúli egyházkerület jövőjéről elmélkedvén, jól tudjuk, hogy mindaz, amire rámutattunk, emberi meglátás, tele annak tökéletlenségével. És jól tudjuk azt is, hogy minden emberi elgondolás hiába való önmagában. Isten Szentlelke töltheti meg egyedül Krisztus egyházát a maga mindenre elégséges kegyelmi ajándékaival. De a mi kötelességünk az, hogy mint éber és hűséges szolgák, készítsük elő és tegyük alkalmassá a házat a mennyei vendég, a mi Királyunk számára. Ez a kötelesség áll a tiszántúli egyházkerület öröklői és felelősei előtt is. Isten Igéje szól hozzájuk: „Kicsoda hát a hű és bölcs sáfár, kit az úr gondviselővé tón az ő házanépén, hogy adja ki nekik élelmüket a maga idejében? Boldog az a szolga, akit az ő ura, mikor hazajő, ilyen munkában talál“ (Lukács ev. 12. r. 42—43. v.). A lelki eledelt, az Ige szolgálata által, a sáfárok kötelessége kiadni a maga idejében, a ház népének. Ez a szolgálat, egyházkerületi vonatkozásaiban, a mai tiszántúli egyházkerület viszonyai között nem lehet olyan, mint amilyennek lennie kell. Ezért kéréseltük meg felhívni a figyelmet a jobb lehetőségre. Nincs sok időnk. Rövid és talán utolsó alkalom, kegyelmi idő adatott nekünk, hogy felkészüljünk a cselekvésre, mikor arra a pillanat elérkezik. Azért, tiszántúli atyák, „legyenek a ti derekaitok felőveve és szövétnekeitek meggyújtva; ti meg hasonlók az olyan emberekhez, akik az ő urokat várják“ (Lukács ev. 12. r. 35—36. v.).

Hírek az egyházmegyékből

ALSÓSZABOLCS-HAJDÚVIDÉKI EGYHÁZMEGYE.

Hajdúdorogon az állami polgári fiú- és leányiskola tíz református növendékének S. D. G. kiskollégiumi avatása május 3-án ment végbe a budapesti központ kiküldöttének részvételével. Ez alkalomból templomi ünnepély is tartott, amely 50 P-t jövedelmezett a Darányi Kálmán Diákház javára.

BÉKÉSBÁNÁTI EGYHÁZMEGYE.

Konferencia Békésen. Lelki áldásokban gazdag, két-napos konferenciát rendezett a békési Lorántfy Zsuzsanna Nőegylet április 19-én és 20-án. A konferencia előadói voltak: Vitéz Csia Lajos, Dr. Ecsedy Aladár, Nagy Sándor és Dr. Kópasz Gábor. A vendégeket a vasárnap délelőtti megnyitó istentisztelet után Karácson András elnök-lelkész köszöntötte.

DEBRECENI EGYHÁZMEGYE.

Női konferencia volt Debrecenben május 7—8. napjain; az Oratórium mindkét nap zsúfolásig megtelt; két-két előadás hangzott el, élénk hozzászólásokkal. Második nap d. e. az egyházmegyei lelkésznek tartottak zártkörű konferenciát; ez is sok áldást hozott az Isten országa érdekében.

Presbiteri konferencia lesz Debrecenben, május 15-én délután a Kistemplomban. Előadónak Bereczky Albert budapesti lelképásztort sikerült megnyerni.

FELSŐSZABOLCSI EGYHÁZMEGYE.

A felsőszabolcsi református egyházmezejében március 23—30-án és április 26-án ifjúsági körzeti konferenciák voltak. Ezeket a konferenciákat Papp K. Jenő egyházmezei ifjúsági megbízott és Pataky László országos KIE-titkár rendezték egymásutáni sorrendben Pátróhán, Székelyben, Nyírkaráson, Záhonyban, Kopócsapátiban, Nagyvársányban, Kékesén és Komoróban. A konferenciák elé négy akadályok tornyosultak, de Kiss Lajos esperes lelkes odaadással azokat elhárította és közreműködésével fokozta a konferenciáknak a sikerét, sőt amikor ifjúsági vezetők akadályok miatt Pap-ra nem mehettek, Papon Barcza József dógei lelképásztornal maga rendezte meg a pótkonferenciát. Maga a lelkési gárda is elismerésre méltóan kivette részét a konferencia megrendezésben. A konferenciái bibliamagyarázat, előadások a jelen égető kérdéseibe kapcsolódtak: Harc a világban, Az ifjúság harca, Isten harca az ifjúságért témákkal. Színessé tette az összejöveteleket az énekverseny, a bibliakeresési verseny, a Heidelbergi Káté kérdése nemkülönben. Az évenként tartott és tartandó konferenciákra nagy buzgósággal és örömmel gyűlnek mindenkor a fiatalok. A konferenciákon résztvett 524 ifjú.

HEVESNAGYKUNSAGI EGYHÁZMEGYE.

A kunsorbai egyház április 26-án gyülekezeti napot tartott Szokody Gyula tiszainokai lelképásztor és neje, valamint Szőnyi Julianna központi leányszövetség titkárnó szolgálataival. Az egyház Leányköre ez alkalommal csatlakozott a Központhoz, a Leánykör 17 tagja ünnepélyes fogadalmat tett s jelvényt kapott. A gyülekezeti nap áldásában, örömeiben, bizonyágtéző megnyilatkozásokban felejtethetetlen nyomokat hagyott a lelkekben.

Gyülekezeti nap volt Kunmadarason április 26-án. Reggel a vasárnapi iskolás csoportokban hangzott fel először az Ige. A délelőtti istentiszteleten Dankó Sándor tiszafüredi lelképásztor prédikált. A leányegylet 30 tagjának fogadalmatétele következett ezután. Kiss B. Júlia titkárnó szolt a felavatottakhoz, teljes keresztyén életre buzdítván őket. Tóth János lelképásztor áldásával és imádságával ért véget a lélekemelő avatási ünnepély. Ez alkalommal a madarasi gyülekezet vendégül látta a karcagi, kunhegyesi, tiszaszentimrei, tiszaderzsi, tiszaszöllösi, tiszazigari és tiszafüredi leányegyleteket és így egész kis körzeti leánykonferencia alakult ki. A közebed után Kiss B. Júlia előtt beszámoltak a leányok gyülekezeteikben folyó leánymunkáról. A délutáni istentiszteleten Tóth Lajos segédlelkész szolgált. Utána Tóth Kálmán karcagi gimnáziumi vallásnár tartott evangélicációs előadást az asszonyok hatalmas seregének. Tóth Kálmán és Molnár Elemér tiszaszentimrei lelkész a Keresztyén Ifjúsági Egyletben tettek ezután látogatást. Este az Ipartestület helyiségében a Leányegylet műsoros előadást rendezett.

A mezőtúri református egyház április hó 27-én, a gimnázium tornatermében gyülekezeti napot tartott. Délelőtt 10 órai kezdettel presbiteri értekezlet volt. Előadó: ifj. Dr. Szabó Aladár gödöllői református lelképásztor. Délután 3 órai kezdettel evangélicizáló előadás volt az összes református hívek számára; ugyancsak ifj. Dr. Szabó Aladár gödöllői református lelképásztor tartotta.

NAGYKÁROLYI EGYHÁZMEGYE.

A nagykárolyi egyházmegeje általános tisztújítása során egyházmezei gondnokká egyhangúlag Péchy László titkos tanácsos, esperessé nagy szótöbbséggel Peleskey Sándor nagydobosi lelképásztor választott meg. Egyházmezei tanácsbírók lettek lelkési részről: Batta Miklós szamoszegyi, Fóris Lajos hodászi, Gönczy József kántorjánosi, Gönczy Sándor nagykárolyi, dr. Kincses Endre mátészalkai, Kovács Lajos érkörtvélyesi, Peleskey Sándor börvélyi, Tukacs János nyírmeggyesi lelképásztorok, világi részről: Domahidy István földbirtokos, dr. Fogarassy György mátészalkai főszolgabíró, Dr. Kölesy Ferenc főispán, Dr. Literáty Dezső járásbírósi elnök, Dr. Osváth Ferenc csengeri főszolgabíró, Tóth Béla nyírmeggyesi igazgató-tanító, Kanizsai Jenő lázári földbirtokos, Dr. Kovács József nagykárolyi főorvos, egyházközségi főgondnok. Lelkési főjegyzővé Boross Mihály vitkai, lelkési jegyzővé Vörös Zoltán genesi lelképásztorok, világi főjegyzővé Dr. Tatár Andor nagykárolyi városi főjegyző, világi jegyzővé Magoss

Béla nagydobosi körjegyző, ügyészekké Dr. szodényi Nagy Gyula mátészalkai és Dr. Tukacs Dezső nyírbátori ügyvédek, tanítóképviselekké Bartha István börvélyi, Bíró Lajos nagyecsed, Danes Sándor genesi, Kádár Elek mátészalkai, Lenkey Endre fábiánházi és Radványi Mihály érkörtvélyesi igazgató-tanítók választattak meg.

NAGYSZALONTAI EGYHÁZMEGYE.

A esonka-nagyszalontai egyházmegeje április 23-án tartotta Komádiban rendkívüli közgyűlését, melyen 71 pontból álló tárgysorozatot tárgyaltak le. Az egyházmegeje közszereleiben és tiszteletben álló főgondnoka, Dr. Szarka Sándor — sajnálatraméltó betegeskedése miatt — nem vehetett részt, a neki is annyira kedves egyházmegeje gyűlésén, A legidősebb tanácsbíró, Dr. Szőke Gyula ny. e. ü. tanácsos helyettesítette. A gyűlésnek az volt a kiemelkedő érdekessége, hogy most jelentek meg először a felszabadult Nagyszalonta képviselői egyházmezei gyűlésen. Egyedül, mert a régi nagyszalontai egyházmegeje elszakított egyházközségei közül csak a névadó nagyszalontai egyház tért vissza 1939 augusztus 31-én. Percz István esperes imája és megnyitó beszéde után (melyben meleg szeretettel köszöntötte Nagyszalonta kiküldöttjeit) Arday Aladár, a nagyszalontai egyházmegeje volt esperese megköszönte a szeretetteljes fogadtatást. Mindnyájunk lelkét őszinte bánat és aggodalom fogta el, amikor a még ottmaradt testvércinkről emlékezett meg, akik nem térhetek vissza Nagyszalontával együtt az édesanyához. A tárgysorozat kiemelkedőbb pontjai között megemlítjük Arday Aladár nagyszalontai elnök-lelkész, lb. esperessé való választását; Arday Aladár és Dr. Kornya Sándor nagyszalontai állami gimnáziumi igazgató új tanácsbírók eskütételét. A gyűlés végén Arday Aladár lb. esperes a nagyszalontai egyház nevében meghívta az egyházmegeje közgyűlését Nagyszalontára, még ez év őszére.

MÁRAMAROS-UGOCSAI EGYHÁZMEGYE.

Pünkösöd harmadnapján indul Püspök úr generális vizitációra a máramaros-ugocsa egyházmegejébe. Az egyházlátogatás kétrendbeli tíz-tíznapos turnus keretében, az egyházmegeje összes gyülekezeteire ki fog terjedni.

I R O D A L O M

Otrokoesi Nagy Gábor: Református kollégiumi diákirodalom a felvilágosodás korában.

Tudtuk eddig is, hogy kollégiumaink régi diák-sága a tanulmányai körébe kötelezően vágó klasszikus irodalom ápolása mellett — kivált a XVIII. század második felétől kezdve — buzgón irogatott prózában és versben magyar nyelven is. Ismerjük az okokat, amiért ezt csak titokban tette: a kor klasszikus esztéticizmusa anyanyelvünk világi tárgyú irodalmi termékeit még nem becsülte sokra, s tőle telhetőleg üldözte is, mivel a legtöbbnek a tárgya beleütközött a földi hatalmasságok által felállított világrendbe, s hangja is jóval alulmaradt a költői emelkedettségen. Rongyolódott papírszeleteken, vagy egész kéziratgyűjteményben gyakran akad kezünkbe itt-ott egy-egy emléke az irodalom alatti diákirodalomnak. Hanem az egész mezon áttekinteni eddig nem volt módunkban. Most Otrokoesi Nagy Gábor, a debreceni Kollégium gimnáziumának derék, ifjú tanára vállalta dicséretesen azt a feladatot, hogy a Jókaitól jellemzően elnevezett „sittvári krónika“ anyagát innen-onnan, kollégiumaink s egyéb művelődési intézményeink, valamint magánosok levelesládáiból összeszedesse, sorra megvizsgálja és értékelje abból a szempontból, hogy mennyiben és milyen formákban nyilatkozik meg

benne az irodalmunk klasszikus korát előkészítő fejlődés egyik jellegzetes vonása, az „öntudatlan népiesség”? Az eleven, színes és élvezetes tollal írott tanulmány az anyag összefoglaló és egybevető munkáján kívül több, eddig tisztázatlan kérdésre is megnyugtató választ tud adni, legérdekesebben és legértékesebben pl. a Hatvani-mondakör kérdésére. Természetes, hogy a most feladatul vett és kimerített szemponton kívül még mások is kapcsolódnak a régi diákirodalomhoz: pl. hogy a felvilágosodás eszméi áramlata mennyiben alakította, színezte a kollégiumi diákság vallásos világnézetét és nemzeti érzését, mennyiben tükrözik vissza ezek az írások a régi kollégiumi diáknak az iskolán belüli, majd az életben kinti lelkeségét stb.? Várjuk a szerző ígéretének a teljesedését, hogy e szempontokból való vizsgálatának eredményét majd még újabb tanulmányaiiban tárja elénk.

(Debrecen.)

D. Dr. Nagy Sándor.

Dr. Földváry Antal budapesti segédlelkész a következő sorok közlését kérte: *Augustinus De civitate Dei* c. hatalmas munkájának magyar nyelvű fordítását jegyzetekkel ellátva szeretném kiadni. A fordítás első kötete mintegy 300 oldalt meghaladó terjedelemben már a tavaszi hónapokban megjelenik. E vállalkozásom egyébként Augustinus fordítási sorozatom első kötetét is képezi. A könyv előjegyzési ára 4 P. Megjelenés után 6 P lesz. — *A magyar református egyház és a török uralom* című, 216 oldal terjedelmű könyvem még kapható. Az 5 P-s bolti ár helyett nálam 3-20 P-ért megrendelhető. **Dr. Földváry Antal**, református segédlelkész. Budapest, XI., Bocskai-u. 42. sz.

„Jézus” címmel az Ifjú Erdély kiadásában jelent meg András Tiivadar posthumus műve, mely I. P. Smyth nyomán készült. Magyar szerző tollából még nem jelent meg hasonló munka. Tudományos módszerrel, de mégis szép és élvezetes formában tárja elénk a Megváltó személyiségét. A könyv ára csinos kivitelben 4 P. Kapható az Ifjú Erdély Irattérjesztésénél (Kolozsvar, Református Theológia).

A tegnap ifjúsága — a holnap egyháza címmel a közeli napokban jelenik meg Dr. Kiss Sándor theol. m. tanár, budapesti egyetemi lelkész 16 éves tanulmánya. Kétféle nagy fejezetben a világ ifjúsági mozgalmainak kérdéseivel foglalkozik a szerző. Fontosabb fejezetek: Miért kell az egyháznak ifjúsági munkát végeznie?, Az ifjúság örök jellemzői, A ma ifjúsága — a döntés, A ma egyháza — a döntés hiánya, Megújuló élet a megújuló egyházban, Az ébredési mozgalmak s az ifjúság, A szociáldemokrata ifjúsági munka, a bolsevista ifjúság, A fasiszta ifjúság munkája, A Hitler Jugend s az egyház, Az angolszász világ egyházi ifjúsági munkája, Ifjúsági munka a pogányok közt, Az egyház és a nevelés stb. A könyv előjegyzési ára fűzve 3-60, kötve 4-80 P. Megrendelhető: Dr. Kiss Sándor Budapest, IX., Ráday-u. 38., I. 10. címen.

K Ü L Ö N F É L É K

Egyetemes Konventünk május hó 6—7. napjain tartotta meg szokásos tavaszi gyűléseit. A visszatért részek képviselői is teljes számban résztvettek a gyűléseken. Ravasz László püspök imája után Dr. Balogh Jenő tartott elnöki megnyitó beszédet, ki most töltötte be a konventi világi elnöki székben tízéves szolgálatát. Dr. Benedek Zsolt 25 éve konventi tisztviselő, kit a Konvent *féltanácsosi* címmel tüntetett ki. Dr. Enyedő Andor helyére a Konvent Muraközy Gyula budapesti lelképásztort választotta meg belmissziói előadójának. Hatalmas részlet foglalták el a tárgysorozatnak az iskolaügyek. Konventünk féltő gondolat s nagy hűséggel építi az Isten országát az iskolák életén keresztül. Elfogyott az Istentiszteleti Rendtartás, most új kiadás készül belőle. Ez az új kiadás törekedni fog az egyszerűség még tökéletesebb kifejezésére. A közalap hűséggel végzi építő és mentő munkáját; a vele szemben elfeledkezők ellen szigorú intézkedések tétetnek; úgyszintén azok ellen is, akik a lelkészi nyugdíjintézet iránti kötelességüket nem

teljesítik. Az Országos Zsinat elrendelte az Egyházi Törvény V. törvényekkének általános revízióját; ehhez az előkészületek megkezdődtek; a törvénytervezet az egyházmegyéken és kerületeken át jut vissza a Konventre s majd a Zsinatra. Az adócsökkentési, tandíjkárpótlási segély, a kongrua, a korpótlék valorizációja s a vasúti féljegy érdekében újra felír a Konvent a Kormányhoz. Az „OTBA”-tagság még mindig késik. Elviselhetetlen terhet akar róni a pénzügyi kormányzat e címen az egyházra... A segédlelkészek ügyében felhívta a Konvent a kerületeket, fizetésük sürgős rendezésére; ezzel kapcsolatban az E. T. I. tc. 20. § végrehajtását sürgeti. Előterjesztést tesz a Zsinathoz, a segédlelkész-ügy végleges rendezésére, valamint a lelkészek neveltetési és segélyalapjának megvalósítása érdekében. Elrendeltetett a központi fizetési pénztár megvalósítására vonatkozó adatgyűjtés megejtése s az előmunkálatok elvégzése. A gyűjtések megrendszabályoztatnak. *A Nagy-péntek* megszentelése tárgyában felírta a törvényhozáshoz. A négyheti katonai kiképzésre berendelt segédlelkészek és lelkészek fizetése ezidőre el nem vonható. Az állandó államsegélyes káplántartó helyek revízió alá vételnek s az új szétosztásnál a missziói szempontok lesznek a döntők. A gyűlés Ravasz püspök imájával ért véget.

Generális vizitációt tartott Püspök úr Máramaroszigeten április hó utolsó napján. A háromnapos látogatás súlypontja az ottani léccum életére esett. Ez fényes múltú, drága iskolánk rendkívül sokat szenvedett a megszállás keserves éveiben. Az anyagi romlás mellett lefogyott a növendékek száma is. Jelenleg I—VI. osztállyal működik az iskola. Püspök úr minden osztályt végiglátogatott. Azonkívül betekintett az iskola számadásaiba; végül résztvevett az igazgatótanács gyűlésén, hol a Kisgyörgy János, eddigi igazgató lemondásával megüresedett helyre egyhangúlag Dr. Molnár Pál eddigi helyettes igazgatót választották meg. Az egyház életében megejtett generális vizitációról a presbiteri gyűlésen hangzott el beszámoló. A püspök kíséretében voltak Isaák Imre esperes, Dr. Siménfalvy Árpád egyházmegyei gondnok, Dr. Szentpéteri Kun Béla debreceni egyházmegyei gondnok, Dr. Papp Ferenc középiskolai felügyelő, Uray Sándor főjegyző és Elek Imre egyházkerületi számvevő. Nagy elismerés illeti Papp József máramaroszigeti lelkészt a szépen kibontakozó belmissziói munkáért; igen nívósak az egyház elemi iskolái, négy tanerő kiváló vezetésevel.

Leányüdülő Görömböly-Tapolcán. Június 15-én nyílt meg a fürdőtelep közelében, gyümölcsfákkal és fenyővel fásított gyönyörű fekvésű hegytetőn épült Leányüdülő. A pompás kilátás, a tiszta hegyi levegő, a tapolcai szép park, tó, strand- és gyógyfürdő pihenést és üdülést nyújt azoknak, akik szabadságukat a nyári hónapokban itt töltik. Közös- és különszoba, izletes és mégis olcsó ellátás várja vendégeinket. Napi ellátás 6 P. Bővebb felvilágosítást nyújt, jelentkezést felvesz: Lelkészi Hivatal, Miskolc, Palóczy-utca 35.

HIVATALOS ÉRTESÍTÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

1000—1942. szám. TÁRGY: Egyházkerületi tanács- és bírósági ülések.

KÖRLEVÉL

a nagytiszteletű esperes urakhoz.

A Debreceni Protestáns Lap folyó évi április hó 1. napján megjelent 7. számában már volt szerencsém közölni, hogy „az egyházkerületi tanács és egyházkerületi bíróság időszaki tanácsa legközelebbi ülését Deo volente 1942 június hó 23. napján tartja”, s hogy ugyanezen a napon kollégiumi igazgatótanácsai ülést, esetleg pénzügyi bizottsági ülést is tartunk.

Értesítem a nagytiszteletű esperes urakat, hogy az egyházkerületi tanács ülését 1942 június 23-án (kedden) délelőtt 9 órára kitűztük s utána kollégiumi igazgatótanács-ülést, ezt követően pénzügyi bizottsági ülést, déli 1 órakor sajtóalapítói ülést, délután fél 4 órakor pedig időszaki tanács-

ülést tartunk, mely utóbbit szükség esetén másnap reggel 8 órakor folytatjuk.

Ezekről a nagytiszteletű esperes urakat azzal a kéréssel értesítem, hogy az egyházmegyéről felterjesztendő s tárgyalandó ügyekre vonatkozó iratokat *legkésőbb* folyó évi június hó 5. napjára betérjeszteni méltóztassanak, mert a később érkező ügyeket tárgyalásra el nem fogadhatjuk.

Az ügykezelésre vonatkozólag kérem az 5341—1939. sz. körlevélben foglaltak szíves szem előtt tartását.

Debrecen, 1942 május 2.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2260—1942. sz.

TÁRGY: *Egyházközigazgatási és iskolai nyomtatványok rendelése ügyében való eljárás.*

KÖRLEVÉL

a nagytiszteletű esperes és lelkipásztor urakhoz.

Egyházkerületünk Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli Református Egyházkerület Könyvnyomdávalatával kötött szerződés alapján a hatóságunk alatt álló valamennyi egyházközigazgatási és iskolai szervet, a vállalkozó által ezen megállapodás alapján előállított egyházközigazgatási, iskolai és vagyonkezelési nyomtatványok kizárólagos használatára kötelezte.

A vállalkozó panasz tárgyává tette, hogy az utóbbi időben az általa forgalombahozott és a Konvent által engedélyezett egyházközigazgatási nyomtatványokat számos nyomda- és kiadóvállalat szözszerű másolatba véve, sokszorosítva azokat, egyházkerületi jutalék kifizetése nélkül hozza forgalomba.

A református Egyetemes Konvent tankönyvügyi bizottsága 1941 augusztus hó 5-én hozott határozata alapján felhatalmazza vállalkozót arra, hogy az egyházközigazgatási, iskolai és vagyonkezelési nyomtatványokat a jövőben „A Református Egyetemes Konvent Hivatalos Kiadványa. Szigorú számadási nyomtatvány. Utánnymás tilos” felirattal láthasson el.

Fent közöltek alapján tudomásulvétel végett és alkalmazkodás céljából közlöm, hogy úgy az egyházi, mint az iskolai életben mindenütt a hivatalosan kiadott és Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli Református Egyházkerület Könyvnyomdávalatata által forgalombahozott nyomtatványoknak használata kötelező és ilyen nyomtatványoknak akár más nyomdában való kinyomatása, akár idegen nyomdákban előállított ilyen nyomtatványok használata tilos.

Felkérem az egyházi főhatóságom alá tartozó nagytiszteletű esperes és lelkipásztor urakat, hogy a körlevelemben foglaltakat a legszigorúbban ellenőrizték, illetve ellenőriztessék.

Debrecen, 1942 április 25.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2552—1942. szám.

TÁRGY: *Anyakönyvi kutatás.*

FELHÍVÁS.

Béni Júlia (Pestszentlőrinc, Álmos-u. 3) kérelmére elrendelem nevezett hozzátartozói anyakönyvi bejegyzéseinek felkutatását.

A vonatkozó adatok a következők: anyja Rubinszki Borbála 1877. évben Tiszadadán született, 32 éves korában Gergelyiben vagy környékén halt meg. Születési és halálozási anyakönyvi kivonatára volna szükség.

Apja Béni János 1868 november 20-án Tiszalökön vagy környékén született és 1890—94. év körül Csobalyon, Tiszalökön, Tiszadadán vagy környékén kötött házasságot. Szükség volna nevezett születési és házassági anyakönyvi kivonatára.

Kérelmező nagyszülei Rubinszki András (apai nagypapa), nagyanyja Horváth Zsuzsánna. Ezeknek házassági anyakönyvi kivonatára is szükség volna, de nevezettekről csak annyi adat ismeretes, hogy 1868. évben Tiszalökön 393. sz. alatt laktak.

Szükség volna még kérelmező anyai nagyszüleinek Rubinszki András és nejeének házassági anyakönyvi kivonatára is, de sem az anyai nagyanyja neve, sem nagyatyjára vonatkozólag közelebbi adat nem ismeretes.

Az anyakönyvi bejegyzések megtalálása esetén kérelmező értesítendő, aki az anyakönyvi kivonatok költségeit meg fogja téríteni.

Debrecen, 1942 május 6.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2630—1942. szám.

TÁRGY: *1942—43. évi népiskolai tanmenetek.*

KÖRLEVÉL

az iskolaszéki elnök és tanító urakhoz és tanítónő úrnőkhöz.

A magyar kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 106.036—1942. V/1. ü. o. sz. alatt kelt s valamennyi tanterületi kir. főigazgatóhoz és az újvidéki II. fokú tanügyigazgatási kirendeltség vezetőjéhez intézett rendelkezésének a másolatát tudomásulvétel céljából az alábbiakban közlöm: „A református Egyetemes Konvent 215—1941. sz. határozata szerint a református népiskolák számára külön tantervet és utasítást ad ki. Ez a tanterv és utasítás a Konvent elnökségének folyó évi március hó 20-án 2898—1942. szám alatt hozzám intézett irata szerint már a jövő 1942—43. iskolaévben életbelép. A református népiskolák tanítóinak tehát ennek megfelelően kell majd előkészíteniük tanmeneteiket a jövő 1942—43. iskolaévre. A református Egyetemes Konvent fent idézett iratában egyúttal azzal a kérelemmel fordult hozzám, hogy a református népiskolai tanítóknak tanmeneteik előkészítésére és bemutatására a folyó évi augusztus hó 15-éig adjak halasztást. Tudomásulvétel és további eljárás végett értesítem kir. Főigazgató urat, hogy a református népiskolák alsó tagozatában működő tanítóknak tanmeneteik elkészítésére és bemutatására a Konvent által kért halasztást megadom. A szóbanforgó népiskolák felső tagozatának tanmeneteire vonatkozólag intézkedésre szükség nincs, mert ez utóbbi tanmenetek elkészítésének és bemutatásának határidejét 105.757—1942. V/1. számú rendelettemmel 1943. évi május hó 31-én állapítottam meg. Budapest, 1942 április 13. A miniszter rendeletéből: Dr. Bassola Zoltán s. k., miniszteri osztálytanácsos.”

Debrecen, 1942 április 20.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2687—1942. szám.

TÁRGY: *Gimnáziumi érettségi kormányképviselek.*

KÖRLEVÉL

a gimnáziumok tekintetes Igazgatóságaihoz.

A magyar kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 106.400—1942. V. 1. sz. alatt kelt rendeletével az egyházi főhatóságom alá tartozó gimnáziumokhoz a folyó iskolai év végén tartandó érettségi vizsgálatokra az alábbi kormányképviseleket küldte ki:

Békési gimnázium: Zolnay Dezső gimnáziumi tanárt; Debreceni gimnázium A) csoport: Dr. Zayzon Sándor tanügyi főtanácsos, gimnáziumi igazgatót;

B) csoporthoz: Dr. Török Péter gimnáziumi tanárt; Debreceni leánygimnáziumhoz: Besse Gyula leánygimnáziumi igazgatót;

Hajdúböszörményi gimnáziumhoz: Dr. Tóth Lajos egyetemi magántanár, gyak. gimn. tanárt;
 Hajdúnánási gimnáziumhoz: Dr. Papp István egyetemi m. tanár, gimnáziumi tanárt;
 Hódmezővásárhelyi gimnáziumhoz: Nagy Miklós gimn. igazgatót;
 Hódmezővásárhelyi leánygimnáziumhoz: Derzsi Kovács Jenő gimnáziumi tanárt;
 Karcagi gimnáziumhoz: Dr. Varga László egyetemi m. tanár, tanárképzőintézeti tanárt;
 Kisújszállási gimnáziumhoz: Barra György gyakorló gimnáziumi tanárt;
 Mezőtúri gimnáziumhoz: Dr. Maday Pál gyakorló gimnáziumi tanárt;
 Szeghalmi gimnáziumhoz: Dr. Márton György gyak. gimnáziumi tanárt;
 Szatmárnémeti gimnáziumhoz: Dr. Pongrácz József theol. akad. tanárt;
 Nagyvárad leánygimnáziumhoz: Dr. Fejes Andor gyakorló gimnáziumi tanárt.
 Debrecen, 1942 május 5.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2777—1942. szám.

TÁRGY: Anyakönyvi kutatás.

FELHÍVÁS.

Gál Irén fővárosi tanítónő (Budapest, VI. Vilmos császárszár-út 25., II. 9) kérelmére elrendelem nevezett nagyszülei házassági anyakönyvi bejegyzésének felkutatását. Kérelmező nagyapja Gál Lajos református tanító 1822-ben Toicsván született. Nagynyja Berei Klára. A házasságkötés 1870. év előtt történt, valószínűleg valahol Szatmár megyében, vagy környékén. A bejegyzés megtalálása esetén kérelmező értesítendő, aki a kutatási és anyakönyvi díjakat készséggel megtéríti.
 Debrecen, 1942 május 9.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

Pályázati hirdetmények

Minden pályázati hirdetményt a Debreceni Protestáns Lapban, mint egyházkerületünk hivatalos lapjában, közzé kell tenni és az első közzétételétől számított első hó 25-re, a 15-én közzétételétől pedig a hó 10. napjára kell a **Kiadóhivatal címére** (Debrecen, Kálvin-tér 17. Püspöki Hivatal) beküldeni.

Hirdetési díj millimétersoronként 10 fillér. Legkisebb hirdetési díj 2 pengő.

Pályázati hirdetés.

A máramaroszigeti református gimnáziumnál 1942. évi szeptember hó 1-én betöltendő:

1. magyar-román,
2. magyar-német,
3. latin-történelem vagy magyar-latin,
4. rajz,
5. és testnevelés szakos

tanári állásokra a szabályszerű illetményekkel ezennel pályázat hirdettetik. Pályázhatnak olyan okleveles tanárok, akik a fenti szaktárgyakból középiskolai tanári képesítést nyertek. Ezek az újonnan szervezett államsegélyes tanszékek a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelkezése szerint csak megfelelő szakcsoportosítású, kezdő tanárul tölthetők be, akik e rendszeresített tanszéken, mint helyettes tanárok kezdik meg szolgálatukat.

A fentiek közül az 1. sz. alatti magyar-román szakos tanszék vallás- és közoktatásügyi miniszteri kinevezés alá esik, a 2., 3., 4., 5. alattiak választás útján tölthetnek be. A magyar-román szakos tanszékre pályázók kérvényüket a nagyméltóságú Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úrhoz,

a többiek a máramaroszigeti református gimnázium igazgatótanácsához intézzék s mellékelten okiratokkal igazolják a) életkorukat, vallásukat, b) keresztyén származásukat, c) családi állapotukat, d) magyar állampolgárságukat, e) hazafias érzésüket és megbízhatóságukat, f) végzett tanulmányaikat és tanári képesítésüket, g) a tanári pályára való egészségi alkalmasságukat — hatósági bizonyítvánnyal tbc. szempontjából —, h) nyelvismereteiket és rövid életrajzukat.

A folyamodványokat folyó évi június hó 15-ig az összes pályázók (a magyar-román szakosok is) a Máramaroszigeti Református Gimnázium Igazgatótanácsához küldjék be.

Rokontárgyakból képesített pályázó (utólagos jóváhagyás fenntartásával) csak akkor választható meg, ha a pályázók között nincs olyan képesítésű, amilyen képesítés a fenti szaktárgyaknak megfelel.

Amennyiben a megválasztott tanárok az intézet internátusában hajlandók felügyeletet vállalni, ezért teljes ellátást és lakást nyerhetnek ellenszolgáltatásként.

Máramarosziget, 1942 május 6-án.

Dr. Molnár Pál s. k.,
mb. igazgató.

Isaák Imre s. k.,
esperes-lelkész, az igazgatótanács elnöke.

A Kálvineum Nyíregyházi Református Tanítóképzőintézet pályázatát hirdet lemondás folytán megüresedett történelem-földrajz (magyar) szakos tanári állásra. Pályázhatnak ref. vallású tanítóképzőintézeti vagy középiskolai képesítésű férfi- és nőtanerők, akiknek fenti szakcsoportra képesítésük van. Javadalmazás államiakkal azonos. Esetleg megválasztott nőtanerőt igazgatótanács internátusi bentlakásra és felügyeletre kötelezheti. Felszerelt pályázatokat június 5-ig az intézet igazgatóságához kell küldeni.

A Kálvineum igazgatótanácsa pályázatát hirdet a nyíregyházi Leánykálvineum polgári iskolájában nyugdíjazás folytán megüresedett magyar-történelem szakos helyettes tanári állásra. Pályázhatnak ilyen szakcsoportra képesített református vallású polgári iskolai és középiskolai nőtanárok. Az állás államsegélyes, a javadalmazás az állammal azonos. A megválasztott tanárt az igazgatótanács internátusi bentlakásra és felügyeletre kötelezheti. A szabályszerűen feltervezett kérvényeket a Kálvineum Igazgatótanácsához kell címezni és az igazgatóságához beküldeni június 5-ig. Az állás szeptember elsején foglalandó el.

Szatmárnémeti református gimnáziumának igazgatótanácsa pályázatát hirdet két magyar-latin, egy latin-német, egy latin-történelem, egy testnevelési rendes és egy mennyiségtan-teremtés szakos helyettes tanári állásra. Pályázhatnak megfelelő szakcsoportú, középiskolai tanári oklevéllel rendelkező református tanárok. A javadalmazás az állami tanárok javadalmazásával azonos. A pályázatok a Gimnázium Igazgatóságához küldendők. Pályázati határidő 1942 június 25.

A feketeadói ref. egyházközség iskolaszéke pályázatát hirdet az üresedésben lévő *organista férj kántortanítói* állásra. Tanító helyi javadalma egyháztól: természetbeni lakás a szükséges melléképületekkel, kerttel. Kézpénz az egyház pénztárából havi előleges részletekben a mindenkori kezdő tanítói fizetés 10%-a a VKM 148,989. A. 1. VI. sz. rendelete alapján, a többi államsegély. Kántori javadalom: 1. 8 q búza, 2. 2 q tengeri, 3. 9 kat. hold föld, 4. 1/8 után járó „Úrbéres” erdőjog, 5. az egyházmegye által megállapított stóla. Kántortanító jogait és kötelességeit az Egyházi Törvény, illetve a Szolgálati pragmatika vonatkozó paragrafusai írják elő. — Pályázati határidő a megjelenéstől számított egy hónap. Állás azonnal elfoglalható. Személyes megjelenés előnyös. Pályázatok Református Lelkesi Hivatal, Feketeadó, Ugocsa vm. küldendők.

TARTALOM:

Böszörményi Jenő: Megújulás
 Makkai Sándor: A Tiszántúli Református Egyházkerület jövője
 Hírek az egyházmegyékből — Irodalom — Különlék — Hivatalos értesítés — Pályázati hirdetmények — Hirdetések

Főzéshez, fürdéshez, szobafűtéshez

A Gáz

a legjobb, legolcsóbb, legtisztább;
a legkényelmesebb;
a leggyorsabban kezelhető;
melege pontosan szabályozható;
számlaértéke egy hónappal később
ben fizetendő.

Fűzők, tűzhelyek, autogeyserek, fürdő- és fűtőkályhák
olcsón kaphatók.

Díjtalan felvilágosítások, készülékek bemutatása,
költségvetés.

BATHYÁNY-UTCA 17. SZ.
Telefon: 28-53. sz.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS
VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés
DEBRECEN
TELEFON: 20-06 és 15-43

Alapította:
Sesztina János
1819-ben.

IPARI-, MEZŐGAZDASÁGI-, HÁZTARTÁSI-,
GÁZOLTALMI- és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Betéteket előnyösen gyümölcsösztét és azon-
nal kifizet. Kölcsönöket állandóan folyó-
sit. — Mint a Futura főbizományosa, fog-
lalkozik a termény-üzlet minden ágával. TELEFONOK:
Bank: 19-70. és 22-32. Terménysztyály: 28-66. szám.

Papi palástot és süveget

a közismert, közkedvelt hivatalos O. R. L. E. palástokat
jutányos áron készíti

Szénási Sándor

Hódmezővásárhely, Tavasz-u. 20. sz.

JÓ MINŐSÉG! PONTOS MUNKA! KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!
Református Iparos.

A "TAKARÉKOSSÁG"

KERESKEDELMI RT.

kötelékébe tartozó cégek ma is vál-
tozatlan feltételek mellett
s zavartalanul állanak rendel-
kezésére mindazon mt. vásárlóknak,
kik mindenkor pontos fizetményeik
igazolására érvényes vásárlási
utalvánnyal rendelkeznek!

ANGSTER JOZSEF ÉS FIA
ORGONA- ÉS HARMÓNUMGYÁR RT.
PECS, József-u. 30.

1867—1942.
75. év

Orgonák, harmónumok javi-
tása, átépítése, új homlokzat-
sípok, villamos fűtőberende-
zések. — Méltányos feltételek,
művészi kivitel.

Vizsgai jutalomkönyvek

óriási választékban
beszerezhetők

a „**MÉLIUSZ**” könyvkereskedésből

Debrecen, Ferenc József-út 26.

Árjegyzékeket kívánatra készséggel küldünk.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK

DEBRECENI FIÓKJA

Piac-utca 45—47. Telefon: 23-70., 23-71.
FOGLALKOZIK A BANKÜZLET MINDEN ÁGÁVAL

DEÁK FERENC úriszabó, magyar ruha készítő

és papiszabósága. **Hódmezővásárhely, IV. Feleki-u. 46. szám.**
Az országos híró Szántó L.-nek 1935. óta haláláig volt palást-, tóga-
készítő mestere. Készítik ORLE-formába szövetselyempalástot, sü-
veget, tógát, övet, papi mellényt. Régit felújított. Felvidéki, erdélyi
Tiszteletes Uraknak, nem ORLE-formájú palástjait mérsékelt áron
átalakítom ORLE-formába. Elismerő- és ajánlólevelekkel, mintákkal
szolgálok. Pontos időben, portómentesen szállítok elismert
finom anyagokból és szép munkával. Református iparos.

Lelekész urak figyelmébe!!!

RÓZSÁSSY JÓZSEF építési vállalkozó
templomépítési, tatarozási és tervezési vállalata
tájékoztató költségvetésekkel, tervekkel, szaktanácsokkal díjmentesen
szolgál, helyszínre leutazik.

Káivínista cég!

Vállalati összegének 2—5%-át a református lelkészárva javára adja
Számos elismerő és kitüntető bizonyítványok.

Tiszatök.

Postaióok 11

Belvárosi Takarékpénztár Rt. fiókja, Debrecen

Ferenc József-út 53. Telefon: 28-40, 19-52.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával:

betétek elhelyezése kölcsönök folyósítása
értékpapírok vétele és eladása.

REFORMÁTUS

PAPI PALÁST ÉS SÜVEG

KÉSZÍTÉSE
ELSŐRENDÜ
KIVITELBEN

FÉNYES ILONA

RIMASZOMBAT